

2017-10-05

Socialnämnden
Kommunstyrelsen

Dnr Son 2017/308 Kst 2016/599

Ett jämställt mottagande i Järfälla, motion från Emma Feldman (M) och Dan Engstrand (M) – yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag

1. Socialnämnden beslutar att överlämna socialförvaltningens yttrande såsom sitt eget till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Ärendet i korthet

I motionen ”Ett jämställt mottagande i Järfälla” framför Emma Feldman (M) och Dan Engstrand (M) tre förslag riktat till Kompetensnämnden. Förslagen innebär att riktlinjer ska tas fram för att säkerställa att män och kvinnor ges lika förutsättningar inom SFI, att säkerställa att fler nyanlända kvinnor deltar i arbetsförberedande insatser samt att riktlinjer tas fram för att säkerställa att män och kvinnor ges lika möjligheter till arbetsmarknadsinsatser.

Motionen har behandlats i kompetensnämnden som beslutade enligt kompetensförvaltningens förslag vilket var att motionen skulle avslås. Vid sammanträde i kommunstyrelsen 2017-09-04 föreslogs att motionen skulle lämnas utan åtgärd men beslut fattades att motionen även skulle remitteras till socialnämnden för yttrande kring jämställda arbetsmarknadsinsatser.

För de personer som beviljas uppehållstillstånd i Sverige som flykting har Arbetsförmedlingen ett särskilt utpekat ansvar under två år för de arbetsförberedande insatserna i och med etableringslagstiftningen. Det stora antalet människor som kom till Sverige som flyktingar under 2015, och som motionärerna refererar till, har i dagsläget ännu inte slutfört sin etableringstid och socialförvaltningen har därmed inget uppdrag och ska inte arbeta med arbetsförberedande insatser för målgruppen.

Socialförvaltningen har redan i dagsläget ett tydligt jämställdhetsfokus i arbetet tillsammans med de personer som är i behov av stöd för att komma in på arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Detta gäller oavsett den enskildes ursprung eller tid i Sverige.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, 2017-10-05
2. Motion ”Ett jämställt mottagande i Järfälla”
3. Beslut kommunstyrelsen daterat 2017-09-04 inklusive beslut och motionssvar från kompetensnämnden 2017-04-19

Bakgrund

I motionen ”Ett jämställt mottagande i Järfälla” framför Emma Feldman (M) och Dan Engstrand (M) tre förslag riktat till Kompetensnämnden. Förslagen innebär att riktlinjer ska tas fram för att säkerställa att män och kvinnor ges lika förutsättningar inom SFI, att säkerställa att fler nyanlända kvinnor deltar i arbetsförberedande insatser samt att riktlinjer tas fram för att säkerställa att män och kvinnor ges lika möjligheter till arbetsmarknadsinsatser.

Som grund för förslagen anges att det under 2015 sökte sig rekordmånga människor till Sverige i flykt från krig och förtryck. Motionärerna framhåller att Järfälla aldrig ska acceptera att människor hamnar i utanförskap samt att arbetslinjen ska gälla alla. En viktig förutsättning för att kunna etablera sig i Sverige är det svenska språket varför SFI-undervisningen måste hålla hög kvalitet.

Motionärerna framför även att det är viktigt att vi står upp för svenska värderingar där jämställdhet är en viktig sådan. Enligt motionärerna är SFI och arbetsmarknadsåtgärder två punkter där kvinnor inte ges samma förutsättningar och att det generellt är färre kvinnor som deltar i och slutför SFI-undervisningen med godkända resultat. Det är också viktigt att säkerställa att kommunens arbetsmarknadsinsatser fördelas på ett jämställt sätt så att män och kvinnor ges lika förutsättningar och möjligheter till arbete och försörjning.

Tidigare behandling av motionen*Kompetensnämnden*

Kompetensnämnden behandlade remissvar på motionen vid sammanträde 2017-04-19. Från Kompetensnämndens protokoll framgår att de bedömer att det endast är frågan gällande SFI som ligger inom nämndens ansvarsområde. Kompetensnämnden presenterar även statistik som visar på att resonemangen i motionen är felaktiga då det är fler kvinnor (57%) än män (43%) som deltar i SFI-undervisning samt att det är fler kvinnor (60 %) än män (40%) som slutför SFI med godkänt resultat.

Avseende förslaget att säkerställa att män och kvinnor ges lika möjligheter till arbetsmarknadsinsatser framför Kompetensnämnden att de inte styr över vilka som ges dessa insatser eftersom det beslutas av Arbetsförmedlingen eller socialnämnden. Dessutom riktar sig inte de arbetsförberedande insatserna, som kompetensnämnden ansvarar för, till nyanlända eftersom det hanteras av Arbetsförmedlingen inom ramen för etableringsansvaret. Kompetensförvaltningen föreslog att samtliga förslag i motionen skulle avslås och kompetensnämnden godkände kompetensförvaltningens förslag till remissvar vid sammanträdet.

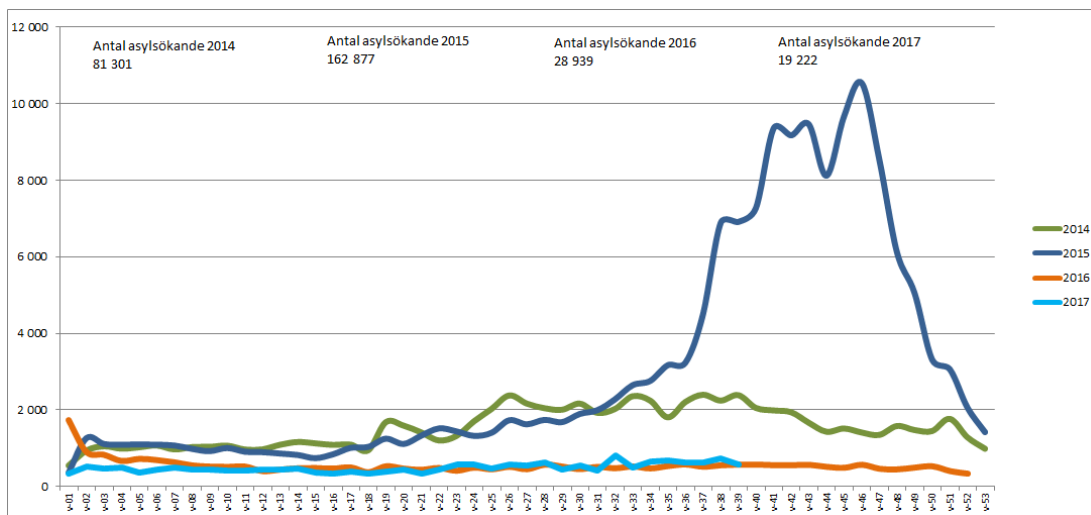
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen behandlade motionen och kompetensnämndens remissvar vid sammanträde 2017-09-04. Kommunstyrelseförvaltningen föreslog i tjänsteskrivelse att motionen skulle lämnas utan åtgärd. Kommunstyrelseförvaltningen gjorde bedömningen att det redan finns styrande dokument som tar upp det som anges i motionen. Hänvisning gjordes till diskrimineringslagen (2008:567), skollagen (2010:800) samt kommunens mål. I kommunfullmäktiges mål avseende *demokrati, öppenhet och trygghet* framgår att alla kommunens verksamheter aktivt ska arbeta för inkludering och motverka alla former av diskriminering och segregation.

Kommunstyrelsen beslutade att återremittera ärendet till socialnämnden för yttrande kring jämställda arbetsmarknadsinsatser.

Analys

Precis som det framgår i motionen så kom det under 2015 ett stort antal människor till Sverige som flydde från krig och förtryck. Enligt Migrationsverkets statistik var det totalt 162 877 personer och majoriteten kom till Sverige under hösten 2015.

¹ källa Migrationsverket

Migrationsverket kan inte ange hur lång handläggningstid en person som söker asyl kan förvänta sig men under 2016 var den genomsnittliga handläggningstiden 328 dagar² och under 2017, till och med september, är den 447 dagar³.

När en person beviljas uppehållstillstånd med anledning av sin asylansökan inträder Arbetsförmedlingens ansvar utifrån lag (2010:197) om etableringsinsatser, vilket även kompetensnämnden redogör för i sitt remissvar. Detta innebär att den enskilde tillsammans med Arbetsförmedlingen upprättar en etableringsplan och genomför aktiviteter utifrån den i syfte att etableras på den svenska arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingens ansvar utifrån etableringslagstiftningen är gällande i 24 månader och under tiden i etablering har den enskilde rätt till etableringsersättning som utbetalas av Försäkringskassan. Utgångspunkten är därmed att nyanlända inte ska ha kontakt med socialförvaltningen med anledning av arbete/sysselsättning eller

¹ <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>

² <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Oversikter-och-statistik-fran-tidigare-ar/2016.html>

³ <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>

sin försörjning under etableringstiden. Om etableringsersättningen inte är tillräcklig för att uppnå skälig levnadsnivå, exempelvis med anledning av familjens storlek, kan bistånd i form av kompletterande försörjningsstöd beviljas. Ansvaret för att den enskilde ska etableras på arbetsmarknaden ligger dock kvar på Arbetsförmedlingen.

Om den enskilde efter sin etableringstid inte är självförsörjande finns möjlighet att ansöka om försörjningsstöd. Arbetsförmedlingen har dock ett fortsatt ansvar avseende stöd att komma in på arbetsmarknaden på samma sätt som för alla invånare.

En majoritet av de personer som kom till Sverige under 2015 och sökte asyl har ännu inte slutfört sina etableringsinsatser och socialförvaltningen har därmed inget uppdrag avseende arbets- eller sysselsättningsåtgärder för denna målgrupp.

Socialförvaltningens verksamhet

Socialförvaltningens försörjningsstödsenhet har däremot kontakt med nyanlända personer som redan vid ankomsten till Sverige har beviljats uppehållstillstånd, det vill säga kvotflyktingar. Även dessa personer deltar i Arbetsförmedlingens etableringsinsatser och socialförvaltningens stödinsatser syftar till att säkra att de får tillgång till och deltar i de ordinarie system som finns i samhället, exempelvis etableringen men även barnomsorg och hälso- och sjukvård.

Socialförvaltningens insatser för personer som är i behov av försörjningsstöd med anledning av att man står utanför arbetsmarknaden utgår alltid från den enskildes behov och man arbetar aktivt och medvetet med att kvinnor ska komma ut på arbetsmarknaden oavsett den enskildes ursprung eller tid i Sverige. Vid en ansökan om försörjningsstöd görs en utredning för att kartlägga den enskildes situation och hans möjligheter till egen försörjning genom arbete, studier eller på annat sätt. Samverkan med Arbetsförmedlingen och att medverka till att den enskilde får del av deras resurser och insatser är en viktig del i socialförvaltningens arbete.

Försörjningsstödsenheten kan precis som Arbetsförmedlingen remittera till kompetensförvaltningens arbetsmarknadsenhet för att den enskilde ska kunna anställas inom välfärdsjobb. Välfärdsjobb riktar sig inte till nyanlända utan till de som har svårigheter att komma in på arbetsmarknaden oavsett ursprung. Försörjningsstödsenheten har som mål att prioritera barnfamiljer och kvinnor när remittering görs till välfärdsjobb. I händelse av att både mannen och kvinnan i en familj är i behov av arbete så prioriteras alltid kvinnan först. Under perioden 2016-12-16 till och med 2017-10-04 har försörjningsstödsenheten remitterat 151 personer. Av de som hittills har fått en anställning är 62 % kvinnor.

Socialförvaltningen kan inte styra över vem i en familj som är föräldraledig och därmed får ersättning från Försäkringskassan i form av föräldrapenning. Generellt brukar det vara kvinnan som tar ut majoriteten av föräldradagarna. Detta gäller oavsett om en person/familj är ny i Sverige eller inte. Inför upphörande av en föräldraledighet görs alltid en planering tillsammans med den enskilde avseende arbete eller annan sysselsättning och man säkerställer att anmälan till barnomsorg görs i god tid.

Socialförvaltningen menar därmed att det redan bedrivs ett strukturerat arbete med stort fokus på jämställdhet mellan män och kvinnor.

Barnkonsekvensanalys

Socialförvaltningen vill framhålla att målen att prioritera barnfamiljer samt kvinnor vid remittering till välfärdsjobb, utöver ett jämställdhetsperspektiv, även görs utifrån ett tydligt barnperspektiv. Det är viktigt att båda föräldrarna kan vara positiva förebilder till sina barn avseende arbete och möjlighet till egen inkomst.

Slutsatser

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden beslutar att överlämna socialförvaltningens yttrande såsom sitt eget till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Jenny Wilhelmsson
Socialdirektör

Lotta Erlandsson
Avdelningschef individ- och familjeomsorg

Expedieras

Diariet
Kommunstyrelsen
Jenny Wilhelmsson
Lotta Erlandsson
Rosmarie Gustafsson